

Лекції з питань запобігання і виявлення корупції

Навчальні матеріали на сайті установи
https://health.mvs.gov.ua/chernihiv/pro-nas/zapobigannia-korupciyi/edu_antikor

місце проведення: м. Чернігів,
проспект Миру, 217, конференцзал
дата проведення: 23.03.2026

Тема лекції: «Одержання подарунка. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства»

У ст. 23 [Закону України «Про запобігання корупції»](#) встановлено обмеження для осіб, зазначених у п.п. 1, 2 ч. 1 ст. 3 Закону, щодо одержання подарунків (в т.ч. посадові особи юридичних осіб публічного права; особи, які надають публічні послуги; **голови та члени лікарсько-консультативних і медико-соціальних експертних комісій**, а також **голови, їх заступники, члени та секретарі позаштатних постійно діючих військово-лікарських і лікарсько-льотних комісій**, які при цьому не є особами, зазначеними у [пункті 1](#) частини першої цієї статті; **особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків**, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та які виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією, - у випадках, передбачених цим Законом;).

Подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Дозволені

Відповідно до ч. 2 ст. 23 Закону дозволено отримувати:

- загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси;
- будь-які подарунки від близьких осіб незалежно від їх вартості (до них належать члени сім'ї та родичі, зокрема двоюрідні брати і сестри, племінники, тесті, свекри, а також особи, які проживають спільно без реєстрації шлюбу. Водночас друзі, куми, хрещені, колишні чоловік або дружина не вважаються близькими особами у розумінні антикорупційного законодавства — подарунки від них підпадають під загальні обмеження);
- одержуються як відшкодування або покриття витрат на службове відрядження, якщо таке відшкодування або покриття витрат здійснюється за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету, коштів міжнародних міжурядових організацій, коштів міжнародної технічної допомоги, а також коштів організатора (співорганізатора) заходу, для участі в якому особа перебуває у службовому відрядженні.

Порушення встановлених ст. 23 Закону обмежень щодо одержання подарунків тягне за собою адміністративну відповідальність згідно зі ст. 172⁵ КУпАП.

Дозволені з певними обмеженнями

Згідно з ч. 2 ст. 23 Закону дозволено отримувати подарунки, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність, якщо:

- вартість таких подарунків не перевищує **2 прожиткових мінімумів** для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, одноразово (вартість одного подарунка у 2026 році — не більше 6 656 грн);
- сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, **не перевищує чотирьох прожиткових мінімумів**, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки (загальна вартість подарунків від однієї особи або групи пов'язаних осіб протягом року — не більше 13 312 грн).

! Розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб встановлюється у Законі України про Державний бюджет України на відповідний рік.

	1ПМ	2ПМ	4ПМ
2022 рік	2 481 грн	4 962 грн	9 924 грн
2023 рік	2 684 грн	5 368 грн	10 736 грн
2024 рік	3 028 грн	6 056 грн	12 112 грн
2025 рік	3 028 грн	6 056 грн	12 112 грн
2026 рік	3 328 грн	6 656 грн	13 312 грн

Зазначені подарунки дозволено отримувати лише за таких умов:

- подарунки отримуються не у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- особа, яка дарує, не перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок.

Заборонені

Зі змісту ч. 1 ст. 23 Закону випливає, що **категорично забороняється** вимагати, просити, одержувати подарунки (незалежно від їх вартості) для себе або близьких осіб від юридичних та фізичних осіб:

- у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- якщо особа, яка дарує (дарувальник), перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок (обдаровуваного).

Відповідальність за порушення

Порушення правил отримання подарунків тягне адміністративну відповідальність за статтею 172-5 КУпАП:

- перше порушення — штраф від 1 700 до 3 400 грн із конфіскацією подарунка;
- повторне протягом року — штраф від 3 400 до 6 800 грн, конфіскація подарунка та позбавлення права обіймати певні посади строком на один рік.

Корисні посилання НАЗК: [Обмеження щодо одержання подарунків](https://wiki.nazk.gov.ua/category/konflikt-interesiv/n8-obmezheniya-shhodo-oderzhannya-podarunkiv/)
<https://wiki.nazk.gov.ua/category/konflikt-interesiv/n8-obmezheniya-shhodo-oderzhannya-podarunkiv/>

Уповноважений з антикорупційної діяльності

Катерина ЩКО